

Noen erfaringer med gratis buss og rabatterte bussbilletter i Moss

Kjetil Gaulen – Kontraktssjef i Østfold kollektivtrafikk

ØSTFOLD
KOLLEKTIVTRAFIKK

Kort om...

- Pristilbud før og etter Viken
  - Før Viken: Generelt lave priser og mange rabattordninger; familierabatt hele uken, studenter over 30 år, betydelig rabatt ved bruk av reisepenger og app-billetter, «ung-voksen» mv.
  - Felles forretningsregler i Viken; felles aldersgrenser og produkter mv. = færre rabattordninger i Østfold. Noen avvik (gruppebilletter).
  - Gjennomsnittspris pr reise mellom kr 15,- og 17,- i 2024.
- Prisendring 28. januar 2024 på 5% med en sosial innretning
- Togavtale? I dag: Rabatterte tilleggsbilletter for togreiser (kr 300,- for voksen / 200,- for studenter)
- Fri overgang med lokalbusser til/fra busser som krysser fylkesgrensen (linje 540 Moss-Son-Vestby)
- Mulighet for egne «Mosseprodukter»? Soneinndelingen gjør dette kostbart.
- Jernbanedirektoratet: gjennomgang av ordningen med sosialt betingede rabatter før sommeren 2024.
- Slutt på bankterminaler i Moss fra årsskiftet. Stort behov for utskiftning av billettsystem.
- Avklaring av deltakelse i Tet AS.
- Vedtak i Viken FK 21. sept. 2023: Avtale med Vy Buss til sommeren 2027. Evaluering av ruteendringen i 2019 i løpet av 2024

Gratis buss og rabatterte billetter i Moss

Tre perioder med gratis buss eller rabatterte billetter i Moss:

- Gratis buss i hele Moss i august – november 2019 i forbindelse med oppstart av nye busstilbud.
- Gratis buss på Jeløy i mars-mai 2023.
- Gratis buss på Jeløy og prisrabatter ellers i Moss i november-januar 2023-24.

ØSTFOLD
KOLLEKTIVTRAFIKK

Tiltak i Moss og på Jeløy i 2023

- Gratisbuss på Jeløy i perioden mars-mai og november 23-januar 24.
- Rabatterte billetter (kr 10,- og 200,-) i resten av Moss i perioden november 23-januar 24.
- Isolering av tilbud på Jeløy i deler av driftsdøgnet for å unngå at forsinkelser forplanter seg til andre linjer (avviklet fra mars 24)
- 2 ekstra busser på linje 20 for å sikre avgangstider (avviklet fra mars 24).
- Ny pendellinje 208 Refsnes-Høyda (avviklet fra januar 24)

I følge Vy buss har tiltakene bidratt til mindre forsinkelser og færre innstillinger i tilbudet, samtidig som forsinkelsene i Moss ser ut til å være større enn tidligere og kjøretidene varierer stort fra dag til dag. Dette kan også ha noe sammenheng med utfordringer andre steder, som f.eks. vegarbeider ved Mosseporten. Tilbakemeldingen fra Vy buss er at forsinkelsene er størst på ettermiddagen og at det bør prioriteres tiltak i dette tidsrommet.

Miljøspillet
Moss

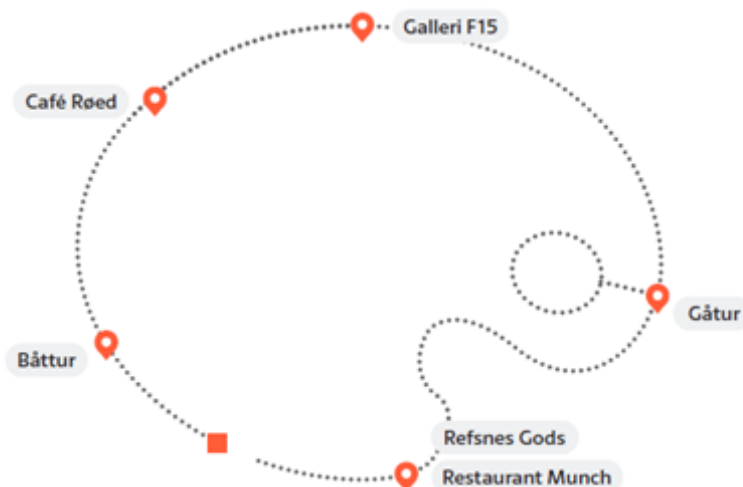

KAN DU LA BILEN STÅ?
PRØV Å TA BUSSEN, SYKLE ELLER GÅ

HUSK! GRATIS BUSSTILBUD
på ruter over Kanalbrua i mars, april, mai

REISERUTE Kultur-Kari

Gratis buss på Jeløy

Tilbudet gjelder fra 1. november til og med 31. januar,
på busser og Flex som betjener Jeløy

PRISKUTT!

Skikkelig billig buss

Enkeltbillett Moss

10,-

Ord. 20,- / 40,-

Mossekort 30 dager

200,-

Ord. fra kr 350,-

Moss

- Hovedbusslinjer** Main bus lines
- Lokalbusslinjer** Local bus lines
- Rushtidslinjer** Rush hour lines

Hovedbusslinjer

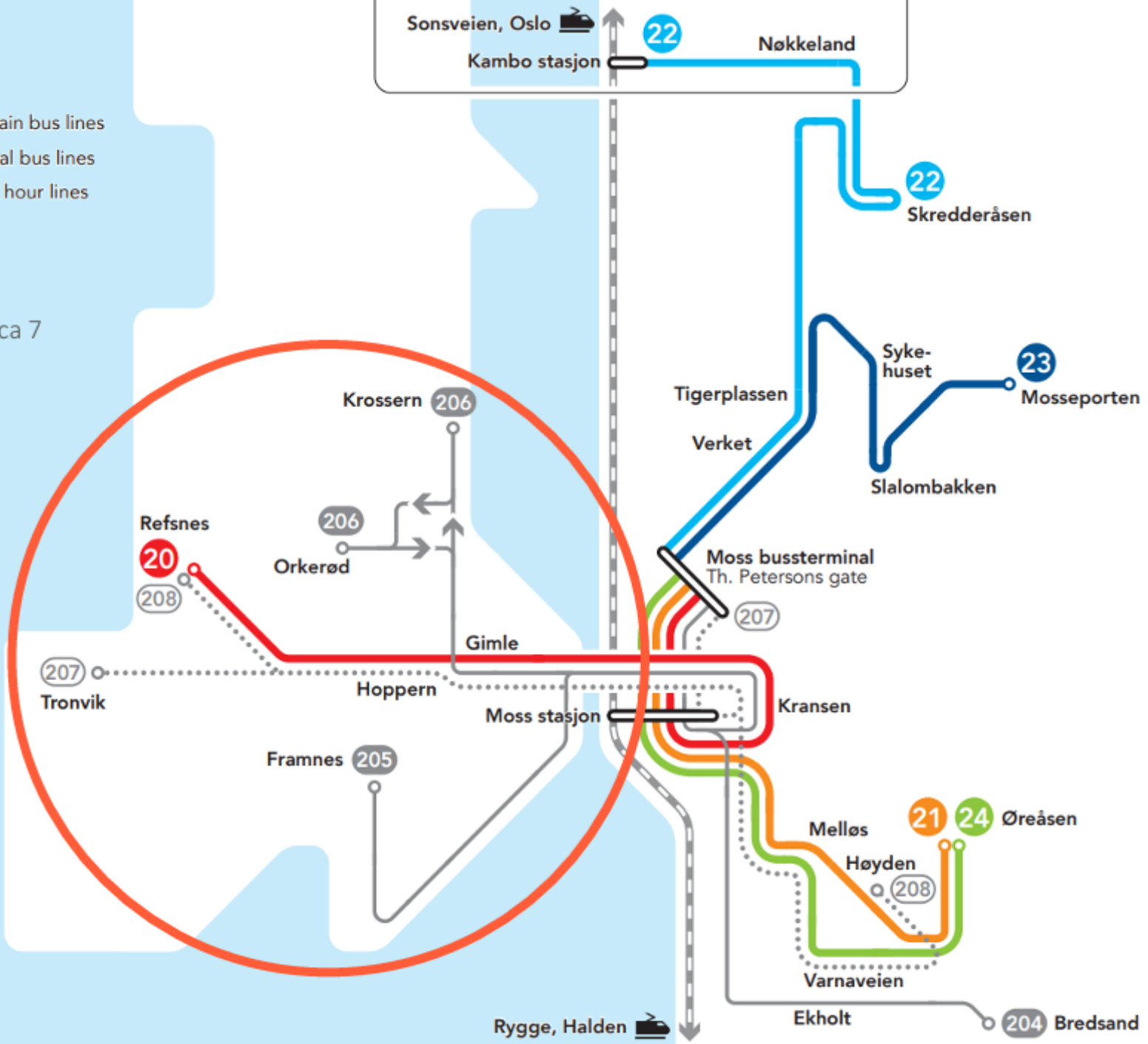
- 15 / 30 min.
- Rushtids-avganger ca 7 timer (3+4 timer)

Lokalbussbusser

- 30 / 60 min.

Rushtidslinjer

- 207: 60 min.
- 208: 30 min.

Passasjerutvikling i Moss og på Jeløy

Våren 2023 - Jeløy

Periode	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli	august
2022	20 684	18 764	24 282	17 908	19 766	17 092	11 106	15 969
2023	28 301	23 099	42 708	34 654	35 438	19 982	13 581	19 417
Endring i %	36,8	23,1	75,9	93,5	79,3	16,9	22,3	21,6

Høsten 2023

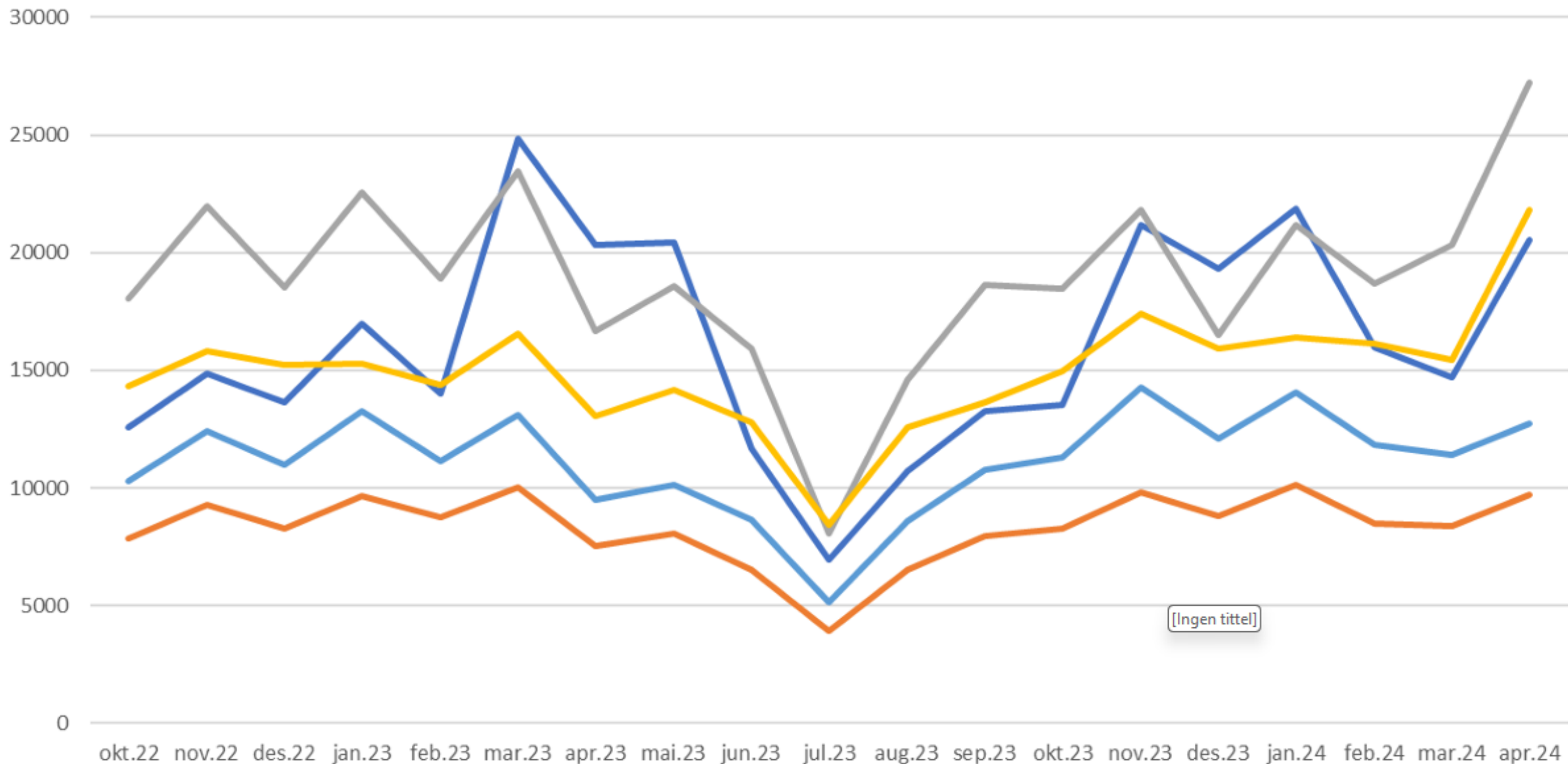
Nov-jan 2023/24 vs 2022/3

- Totalt i Moss: +18%
- Jeløy: +53%
- Moss x Jeløy: +4%

Feb-apr 2024 vs 2023

- +8%
- +3%
- +11%

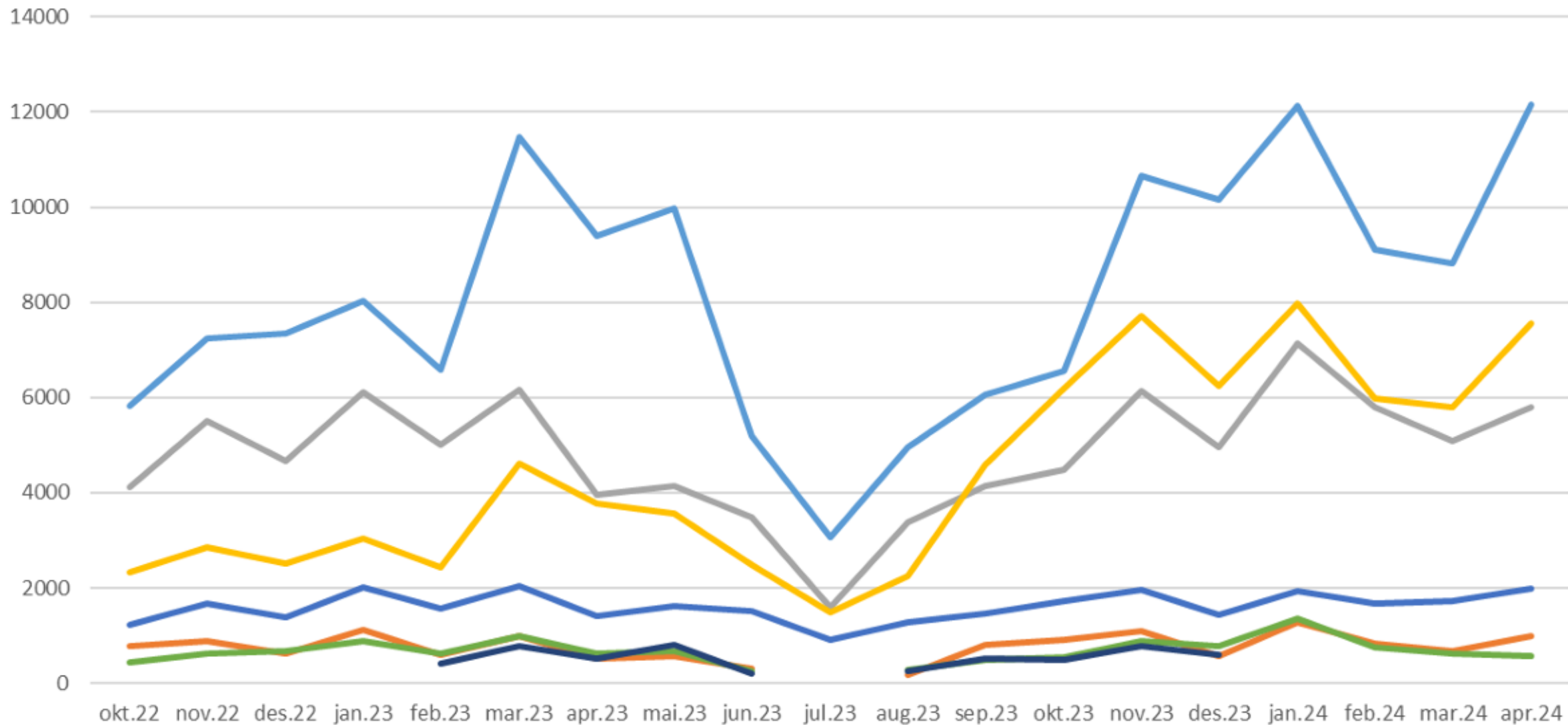
Passasjerutvikling hovedlinjer okt 22 - april 24

[Ingen tittel]

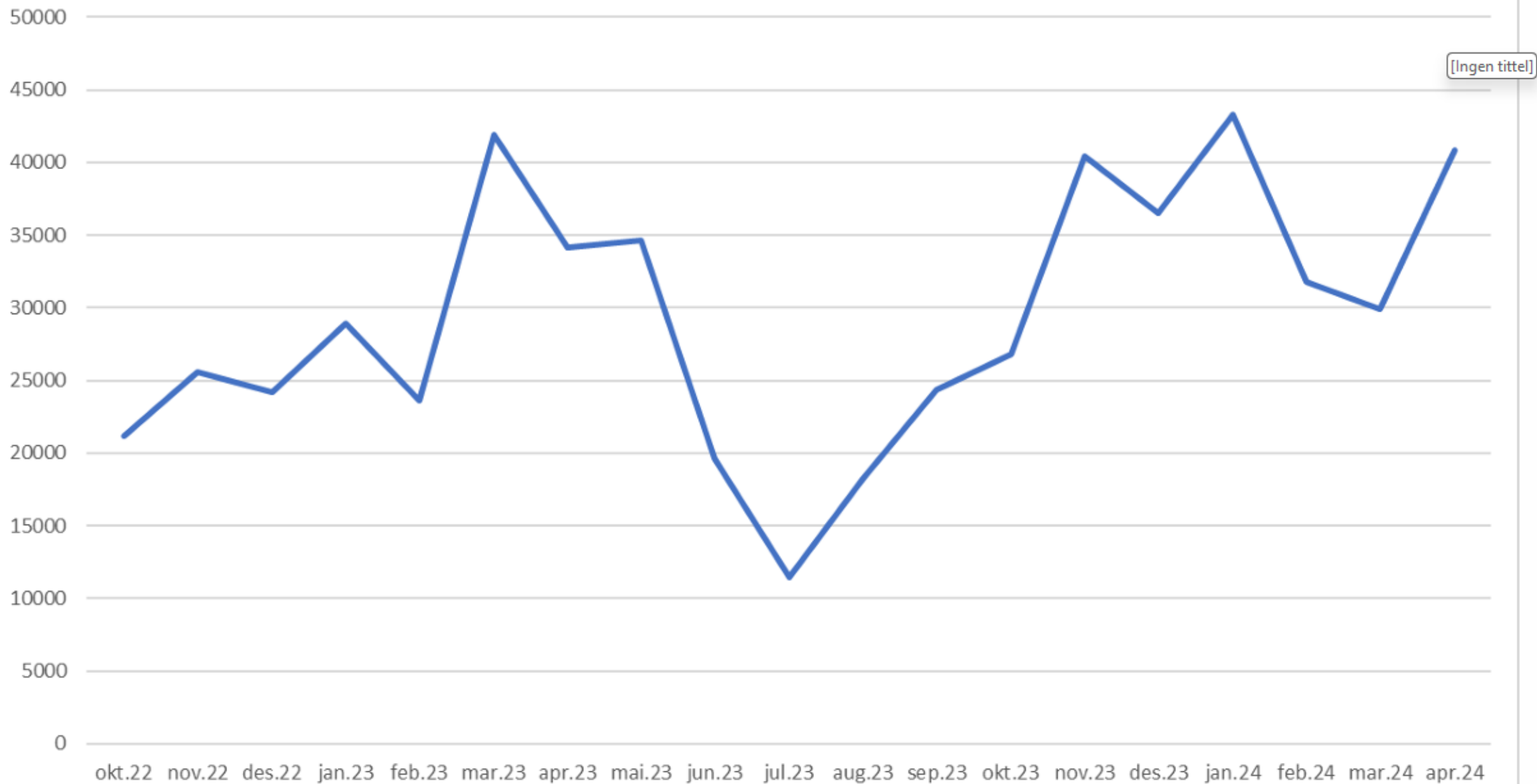
Linje 20 Refsnes   Linje 21 Øreåsen   Linje 22 Skredderåsen   Linje 23 Mosseporten   Linje 24 Øreåsen

Passasjerutvikling lokalbusser okt 22 - april 24

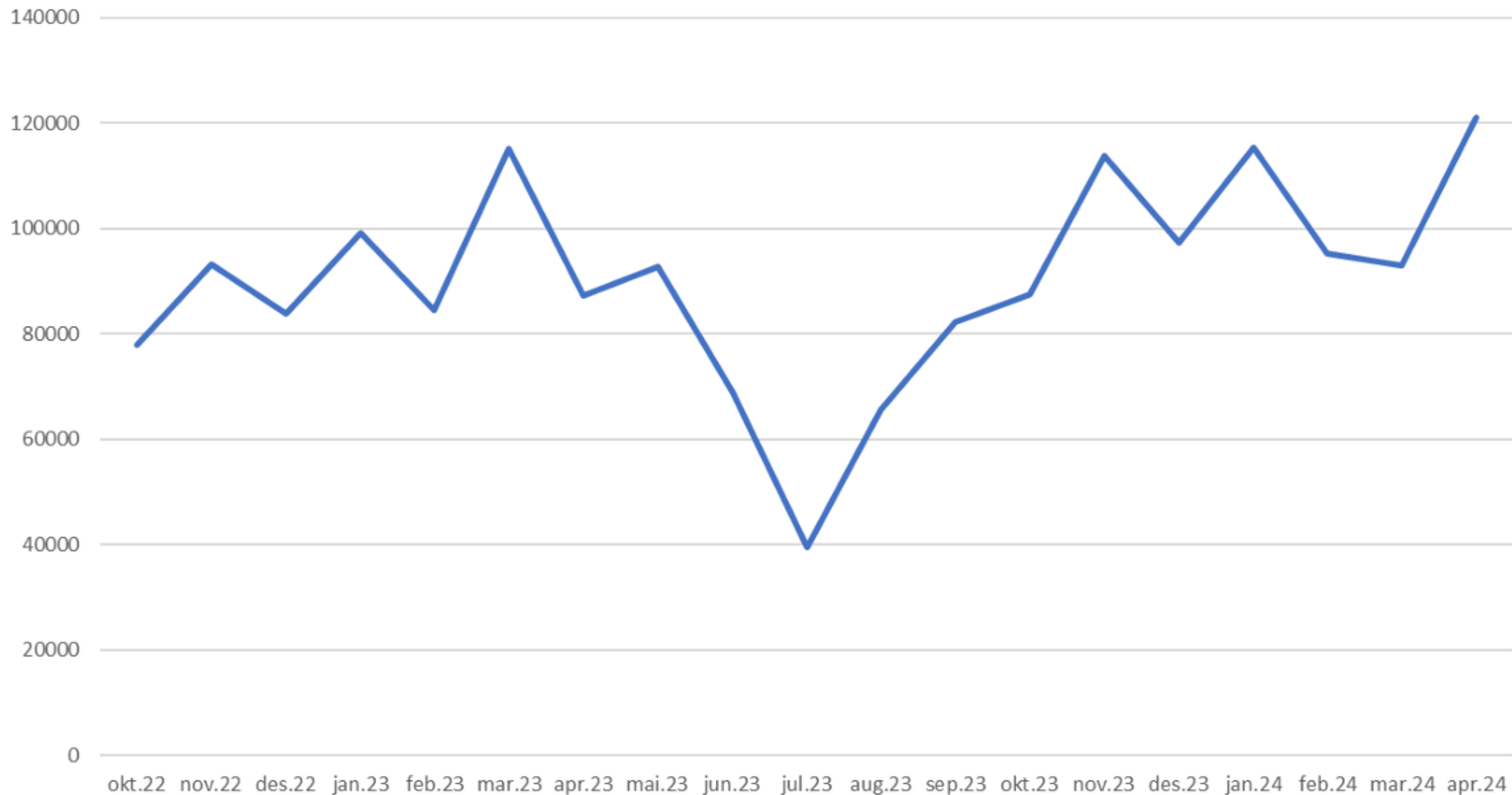
Linje 200 Larkollen Linje 201 Saltnes Linje 204 Bredsand Linje 205 Framnes
Linje 206 Orkerød Linje 207 Tronvik Linje 208 Høyden

Passasjerutvikling Jeløy okt 22 - april 24

[Ingen tittel]

Passasjerutvikling Moss okt 22 - april 24

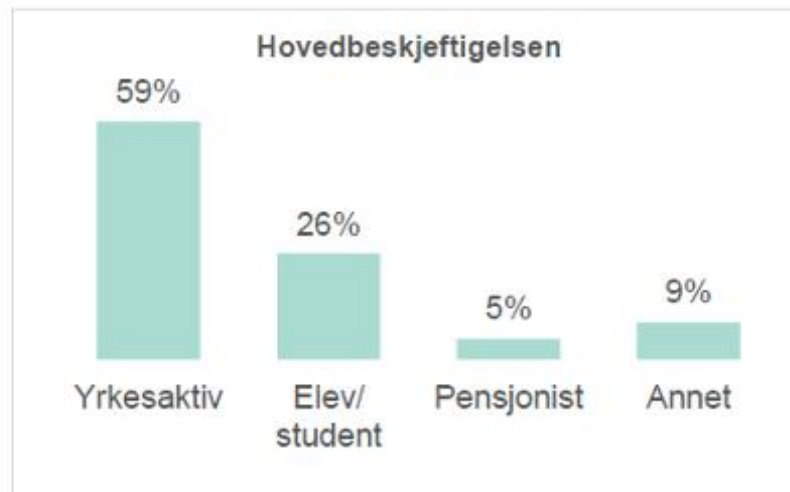
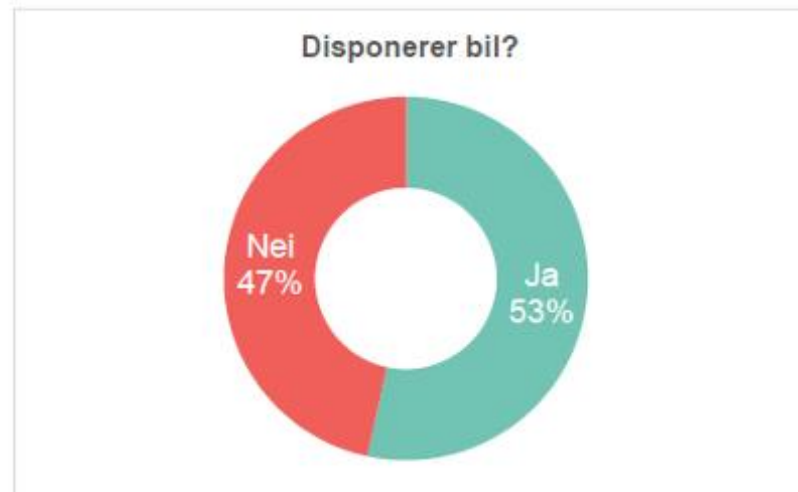
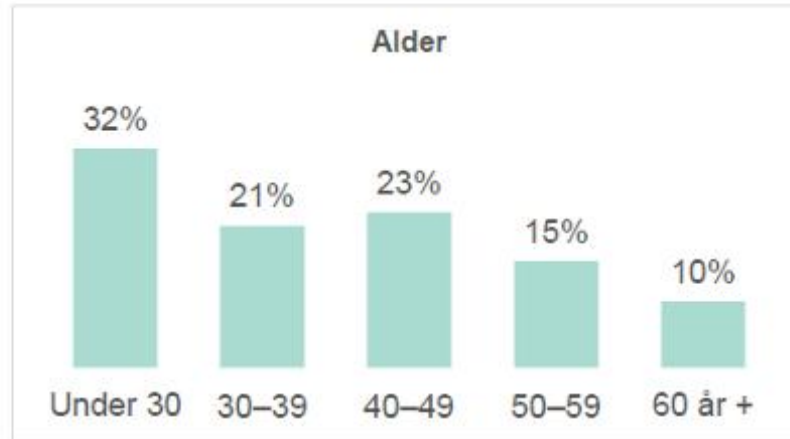
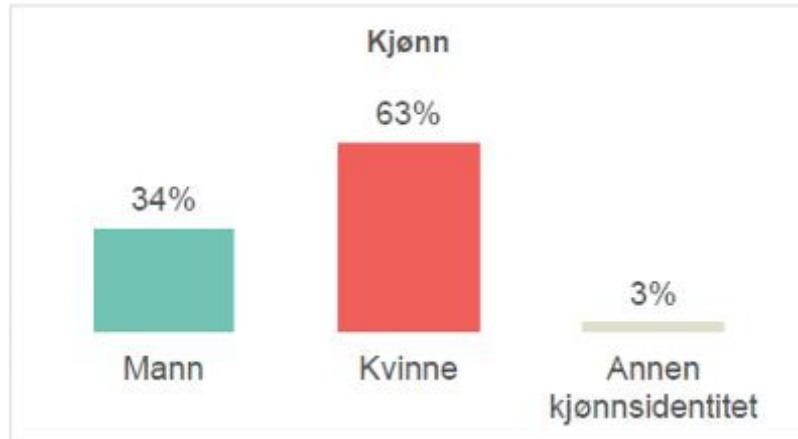
Opinion:

REISEVANER JELØYA/MOSS

OMBORDUNDERSØKELSE VÅREN 2023

GJENNOMFØRT FOR ØKT V/VIKEN FYLKESKOMMUNE | JUNI 2023

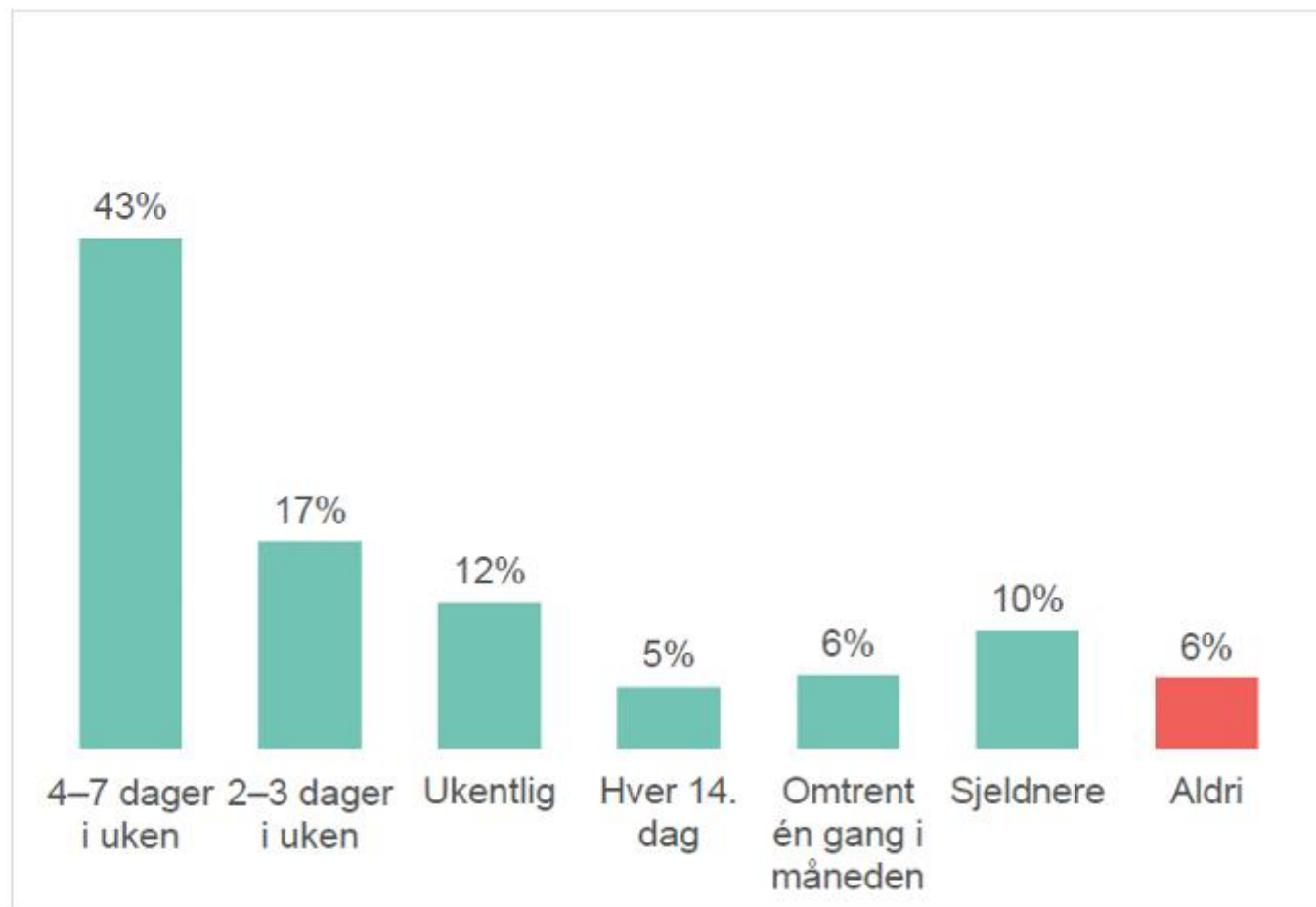
UTVALGET (N=292)

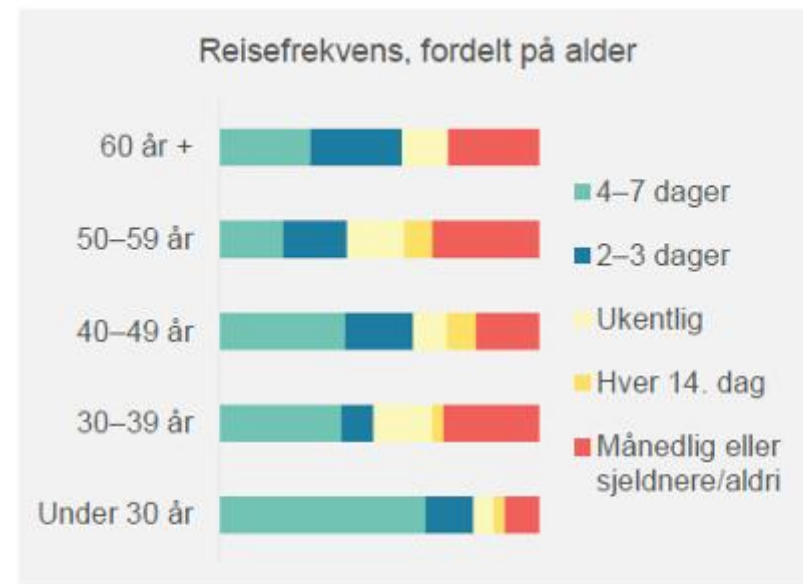
- Totalt 292 passasjerer besvarte undersøkelsen.
- Respondentene er i større grad unge, kvinner og studenter/elever i forhold til den reelle befolkings-sammensetningen (så resultatene kan ikke generaliseres til befolkningen totalt).

Reisefrekvens: Andel bussreiser blant respondentene

- Passasjerene som deltok i undersøkelsen reiser forholdsvis hyppig med buss, hvor 43 prosent oppgir normalt 4-7 ganger i uka på denne tiden av året.
- De yngre, samt studenter/elver, reiser aller hyppigst med bussen.

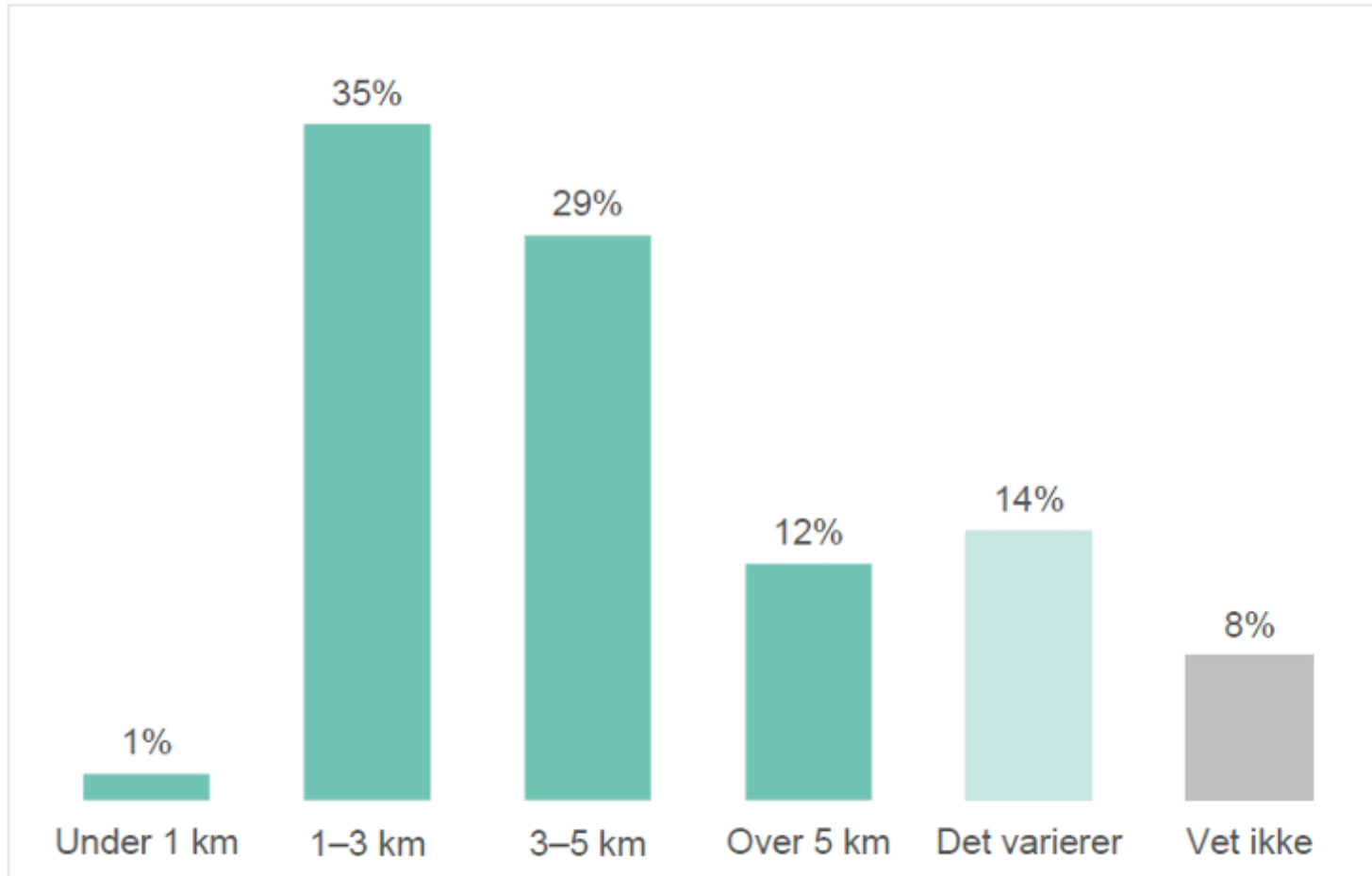

n= 292

? Hvor ofte reiser du vanligvis med buss i Moss på denne tiden av året?

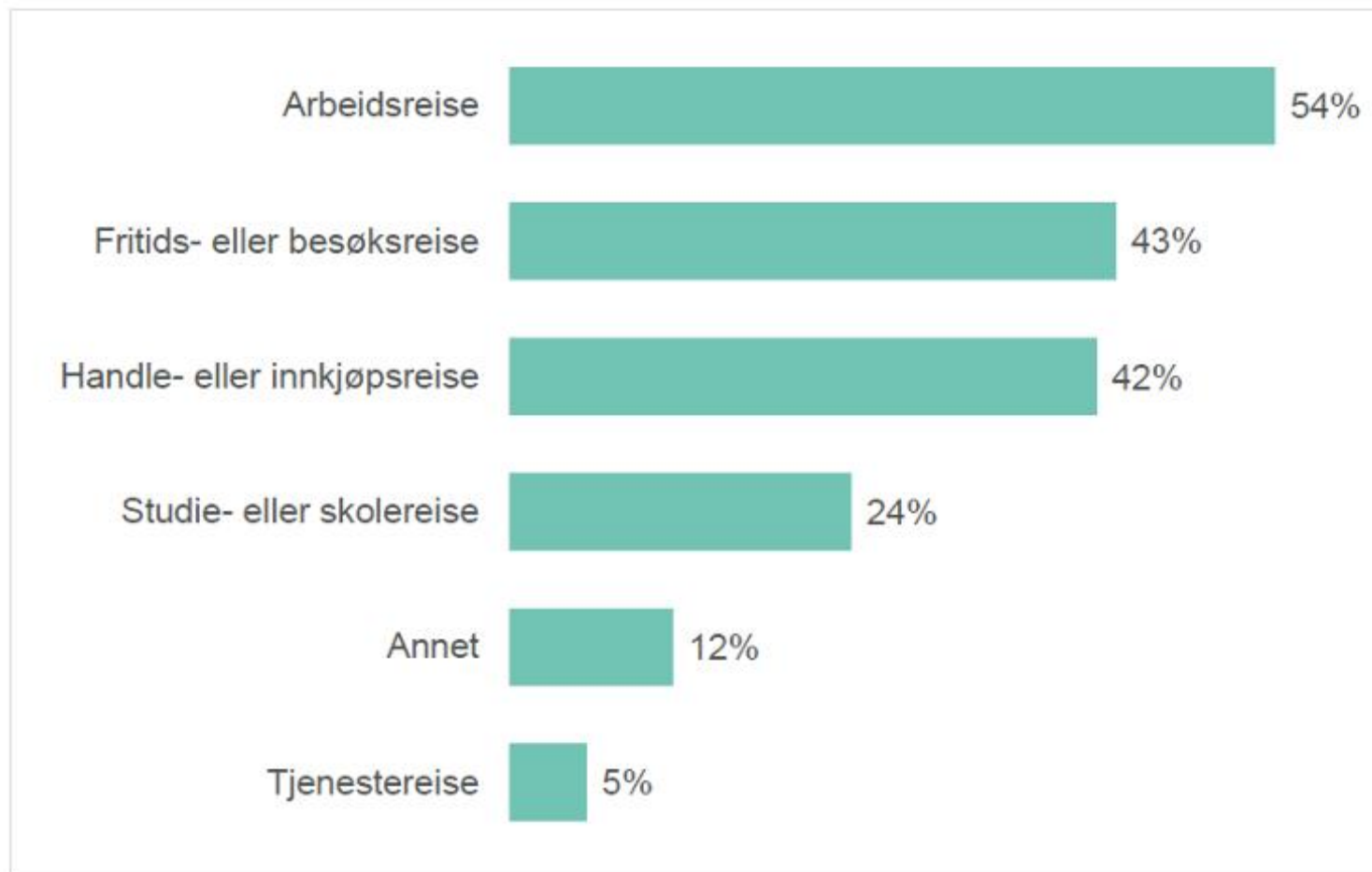
Reiselengden er vanligvis mellom 1 og 5 kilometer

- Den vanligste reiselengden er mellom 1 og 5 kilometer.
- Totalt oppgir to av tre (65 %) dette, hvorav 35 prosent sier 1-3 kilometer og 29 prosent oppgir 3-5 kilometer. Resten oppgir i all hovedsak lengre enn dette, eller at det varierer/vet ikke.

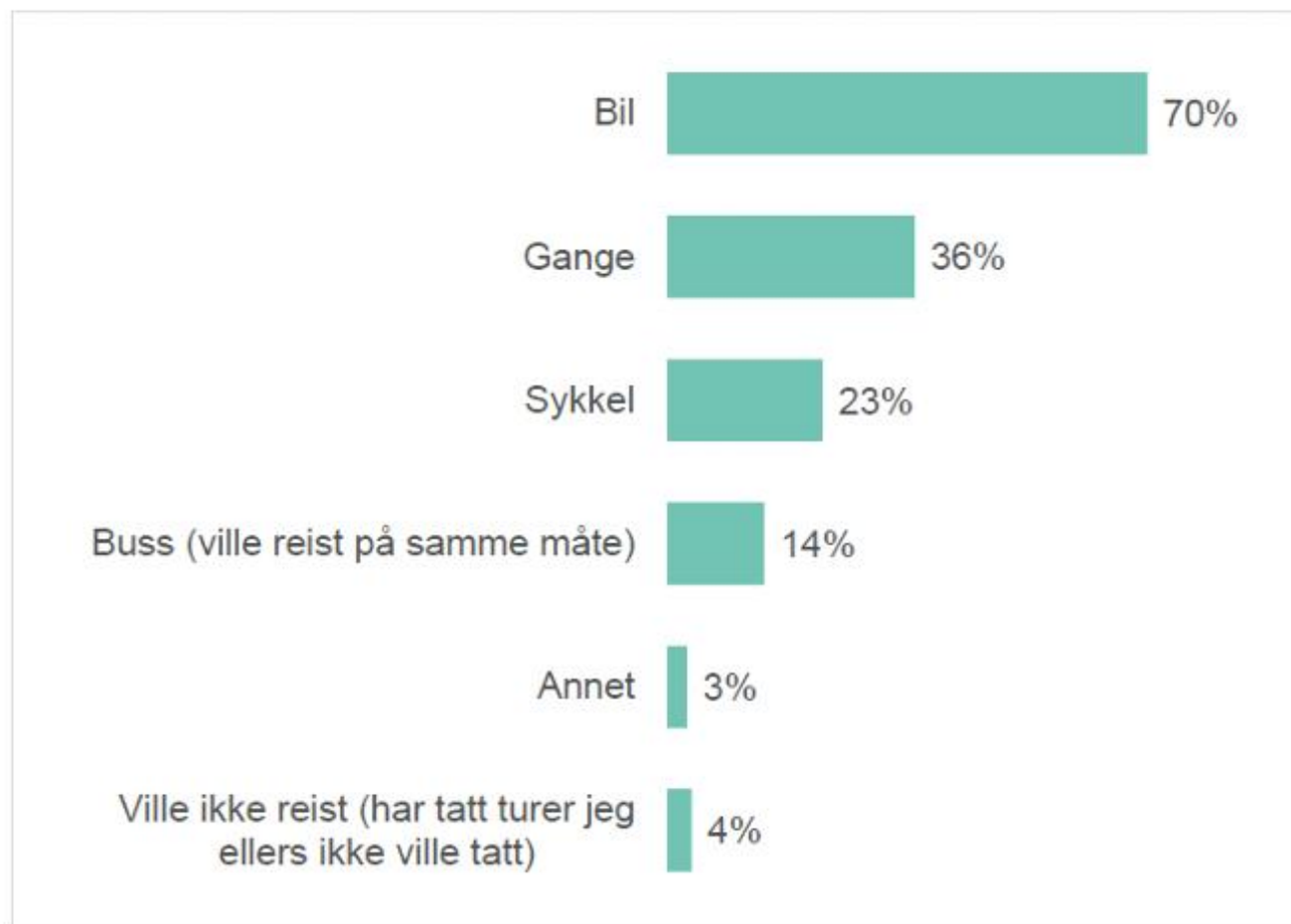
Vanligste reisformål

- Det vanligste reisformålet blant passasjerene er arbeidsreise, tett fulgt av fritidsreise og handlereise.
- Blant de yrkesaktive oppgir 76 prosent arbeidsreise blant formålene når de har benyttet buss i år – mens 78 prosent av studenter/elever oppgir studie-/skolareise.

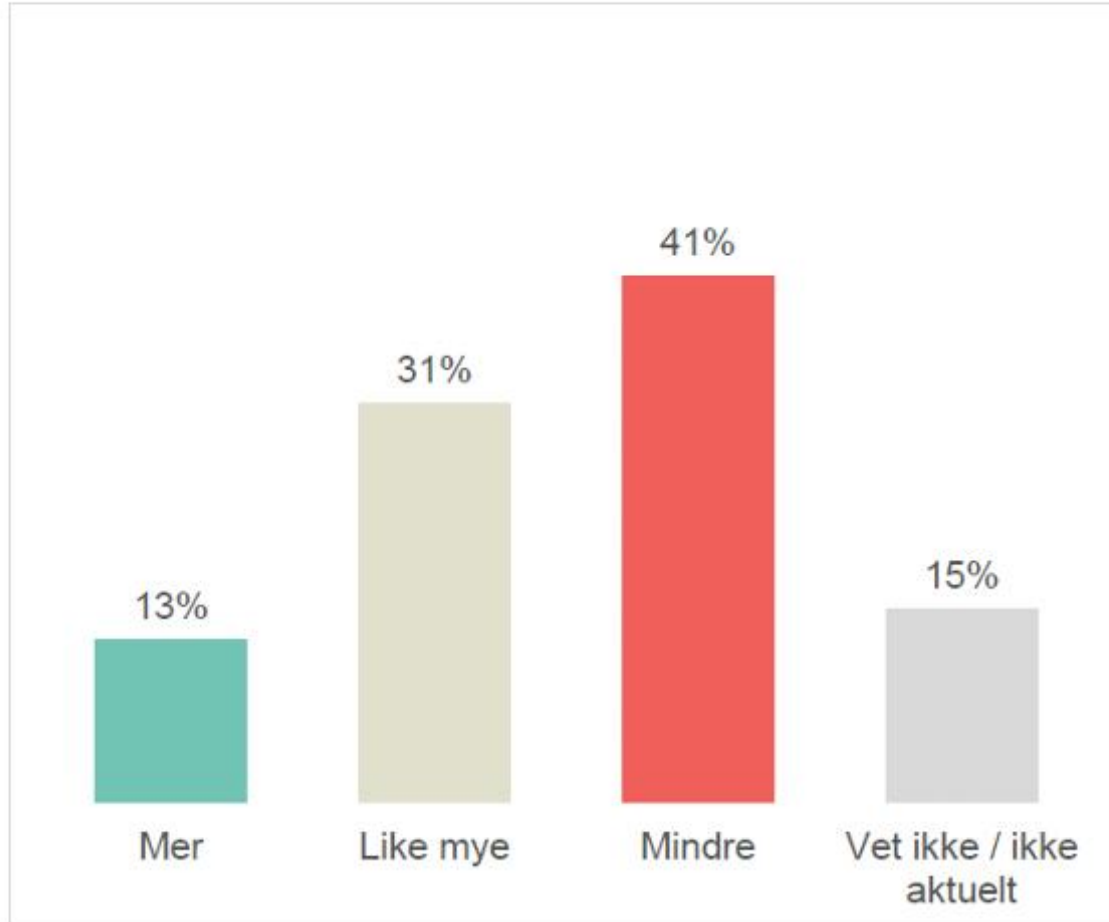
Bussen erstatter i hovedsak bil

- Blant de som har kjørt oftere med buss i gratisbussperioden, har bussen i størst grad erstattet bilkjøring.
- 70 prosent av de som har reist mer med buss, oppgir at de ellers ville benyttet bil. 36 prosent oppgir at bussen har erstattet gange og 23 prosent sier sykkel.

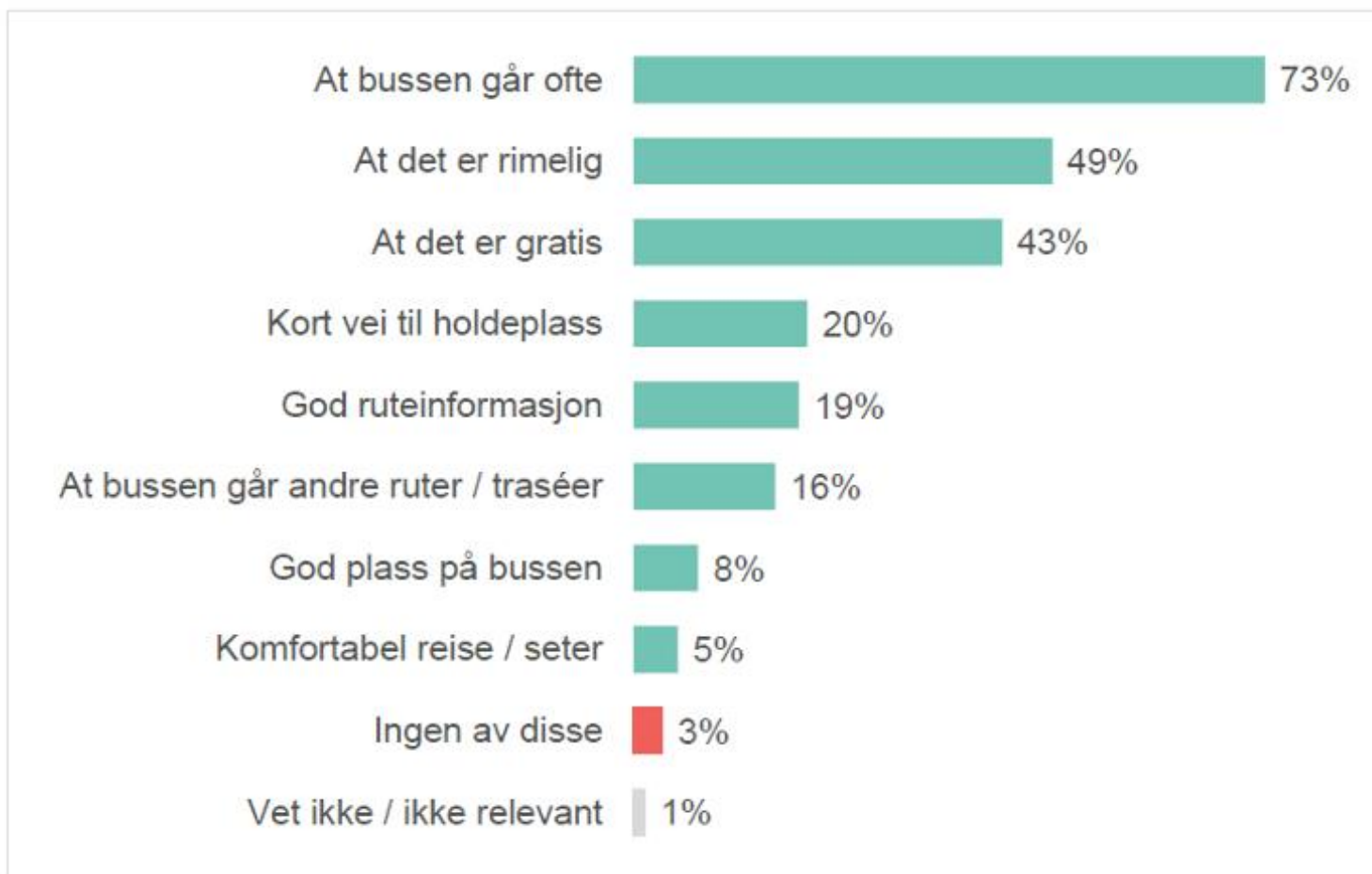
De fleste forventer færre bussreiser etter tiltaksperioden

- Totalt tror 13 prosent av passasjerene i undersøkelsen at de kommer til å reise mer med buss også fremover, etter gratisperioden. 41 prosent svarer mindre, mens 31 prosent svarer like mye. Resten sier vet ikke/ikke aktuelt.
- Blant de som har kjørt buss oftere enn normalt i gratisperioden, svarer 13 prosent mer og 68 prosent mindre. Med andre ord, nesten syv ti som kjørte buss oftere enn vanlig i gratisperioden, tror ikke at de vil kjøre like mye buss fremover, når gratiskampanjen er over.

Det viktigste for å reise mer med buss, er at den går ofte

Det klart viktigste forholdet for å kjøre mer buss, er at bussen går ofte. Tre av fire passasjerer oppgir at dette er viktig. Dette er den viktigste grunnen for alle undergrupper, uansett kjønn, alder, hovedbeskjeftigelse etc. Dernext følger pris, hvor de yngre og studenter vektlegger at tilbudet er gratis (fremfor rimelig), mens alle andre grupper oppgir rimelig i større grad enn gratis.

Opinion:

KANALBRUA VÅREN 2023

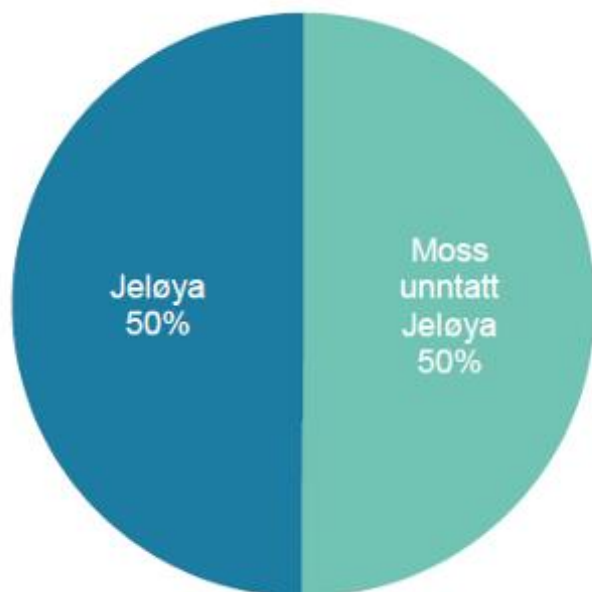
BEFOLKNINGSUNDERSØKELSE I MOSS

GJENNOMFØRT FOR VIKEN FYLKESKOMMUNE | JUNI 2023

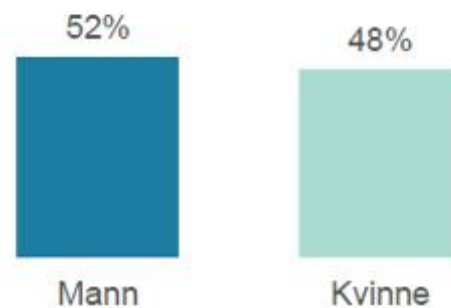
UTVALGET (N=407)

Halve utvalget er bosatt på Jeløya og halve utvalget i Moss kommune for øvrig.

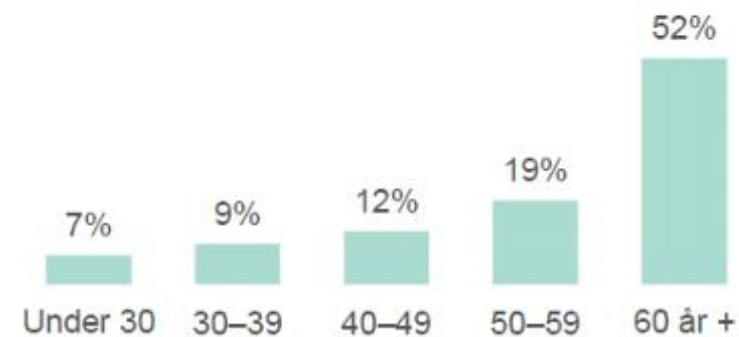
Geografi

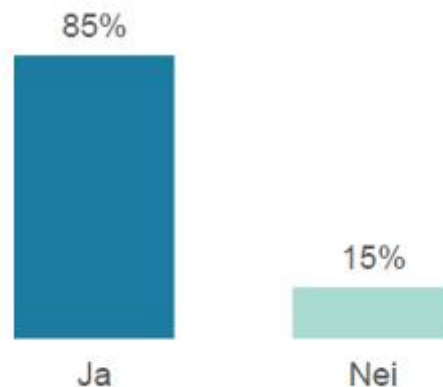
Kjønn

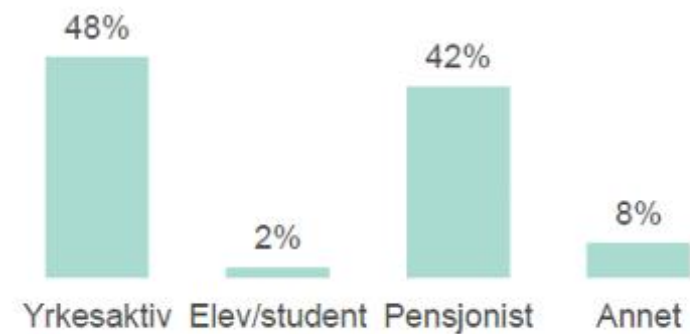
Alder

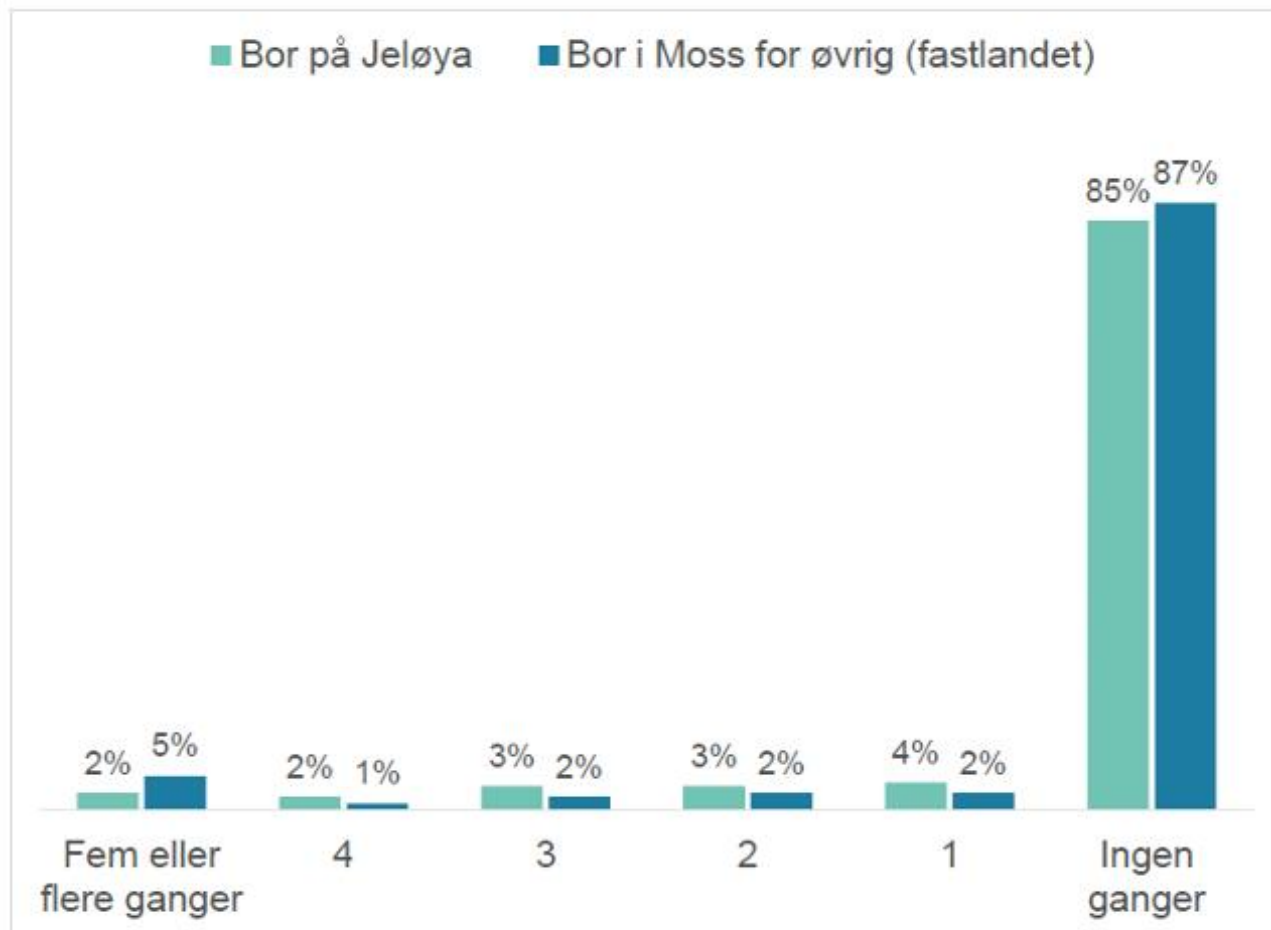
Disponerer bil?

Hovedbeskjeftigelse

Andel som reiser med buss i Moss i løpet av en normal uke

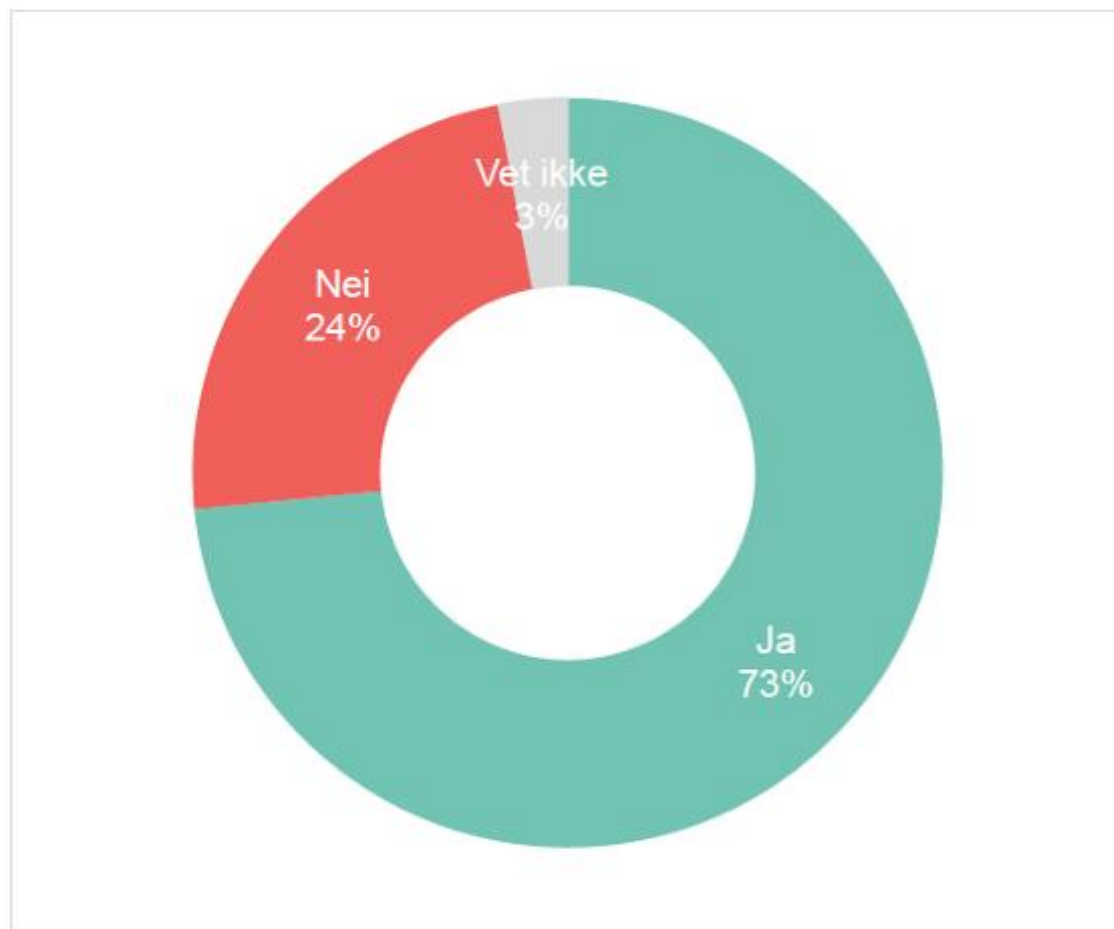
- Omtrent 14 prosent av innbyggerne i Moss oppgir at de normalt reiser med buss flere ganger i uka. Resten reiser med buss sjeldnere enn dette. Dette gjelder både for de som bor på Jeløya og de som bor på fastlandet.

n= 407

? Hvor mange ganger reiser du med buss i Moss i løpet av en normal uke?

Tre av fire har fått med seg forsterkningen av busstilbudet

- Totalt 73 prosent av innbyggerne i Moss kommune har fått med seg endringen/forsterkningen av busstilbudet våren 2023. På Jeløy-sida oppgir hele 85 prosent dette – mot 62 prosent på Moss by-siden.

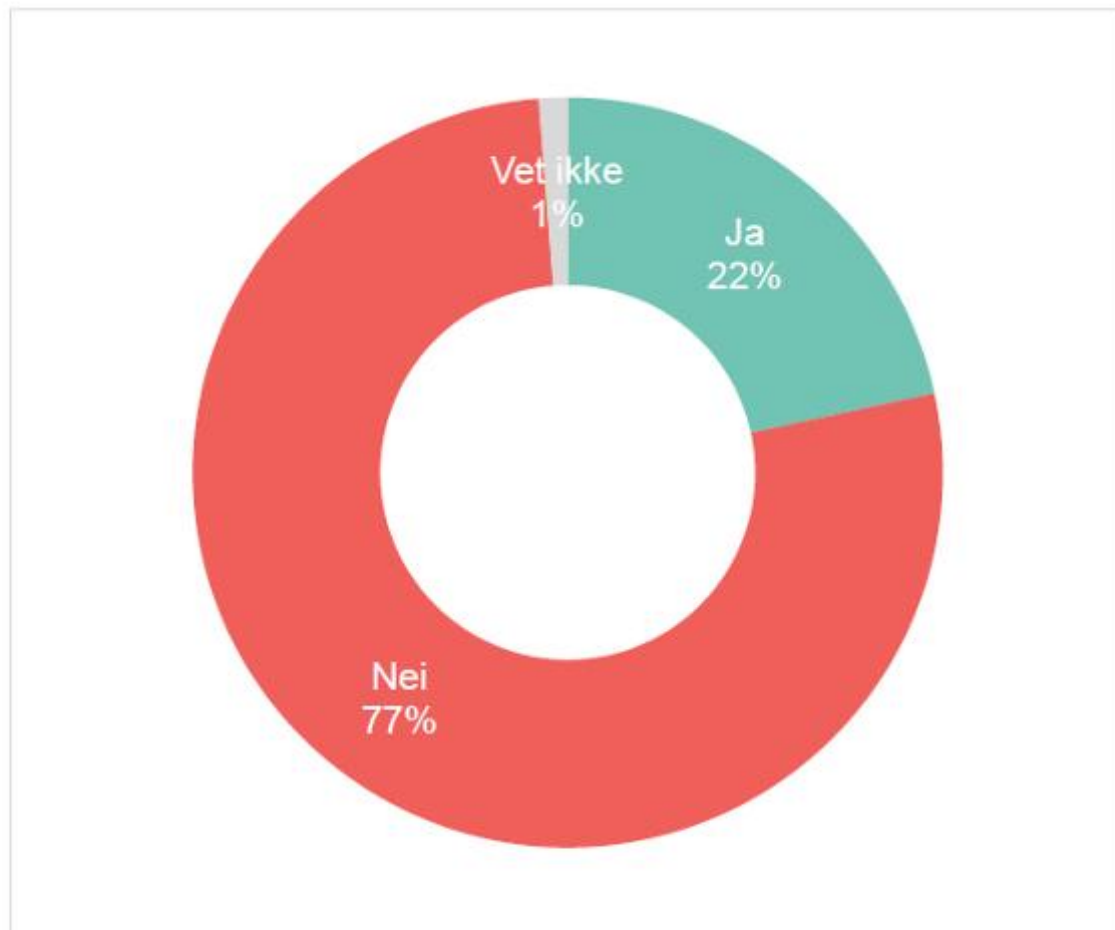
n= 407

?

Siden Kanalbroa ble innsnevret tidligere i år, har busstilbudet på Jeløy og i Moss blitt endret med flere avganger i rushtiden og gratis buss. Har du fått med deg denne endringen av busstilbudet?

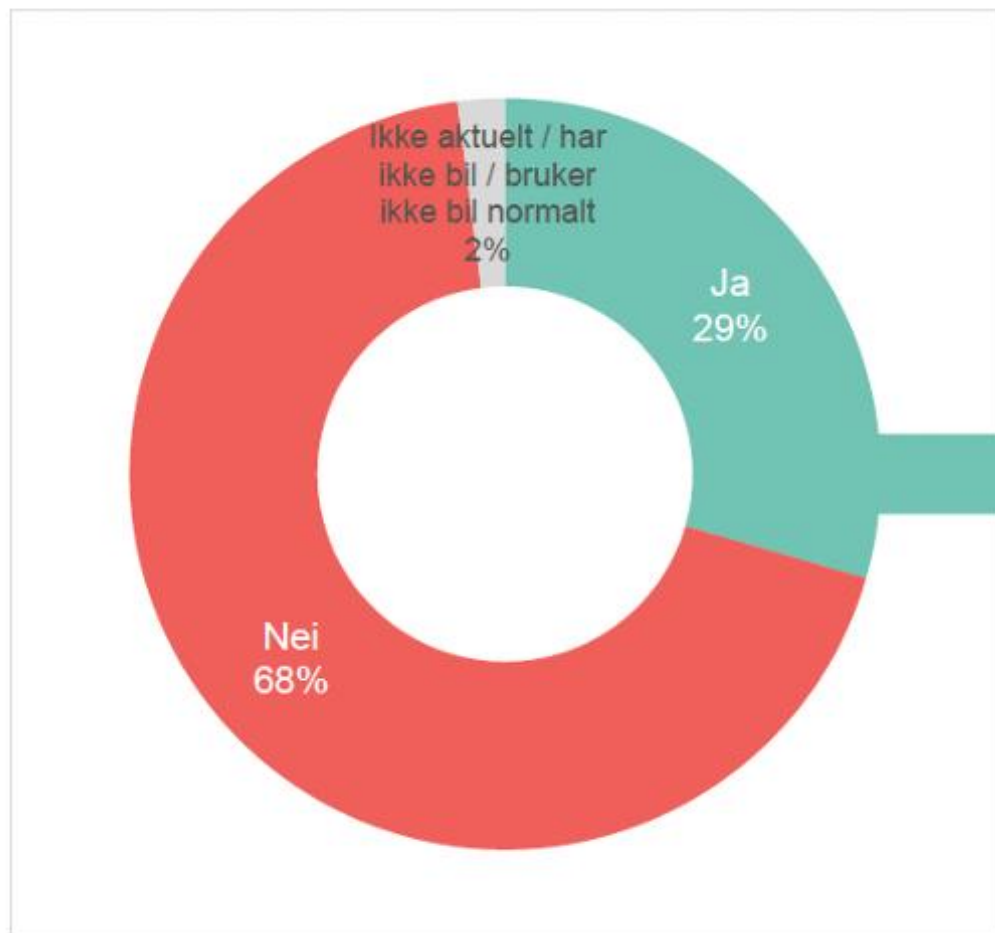
En del har reist mer med buss, gått eller syklet enn normalt i perioden

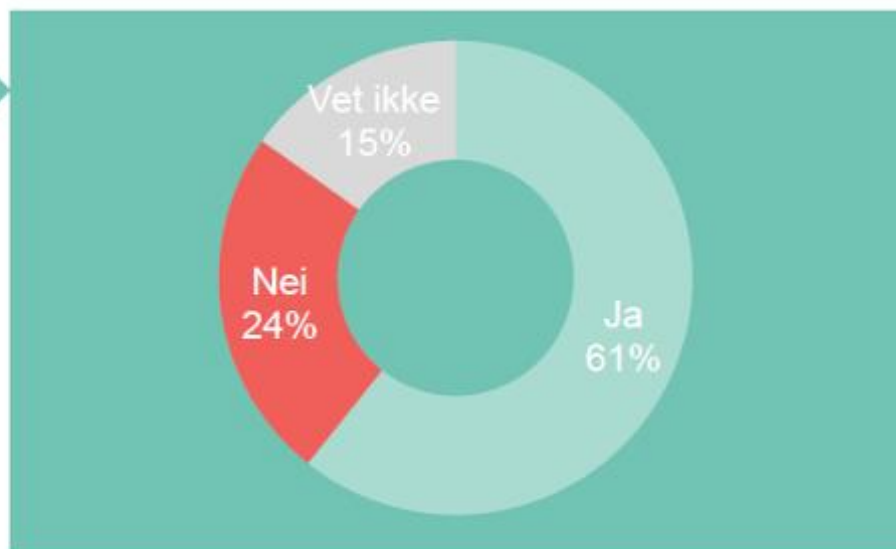
- Totalt 22 prosent av innbyggerne i Moss kommune oppgir å ha brukt buss, gått eller syklet mer de siste månedene, enn de normalt ville gjort på denne tiden av året.
- Litt flere oppgir dette på Jeløy-sida enn på fastlandet (25 mot 18 prosent).
- Det er særlig de yngre under 30 år som har brukt mer buss, gange og sykkel (44 %) – og i minst grad eldre og pensjonister. Blant de som er yrkesaktive, oppgir 24 prosent å ha brukt mer buss, gange og sykkel.

Tre av ti har brukt mindre bil – og mange vil fortsette med det

- 29 prosent av de som har/disponerer bil, oppgir at de **har brukt mindre bil** enn de normalt ville gjort de siste månedene. Dette gjelder både på Jeløya og i Moss for øvrig.
- Blant de som har brukt mindre bil enn normalt, antar seks av ti at de kommer til å fortsette å bruke mindre bil også fremover. De aller fleste oppgir også at de vil erstatte den reduserte bilbruken med buss, gange og/eller sykkel (78 %).

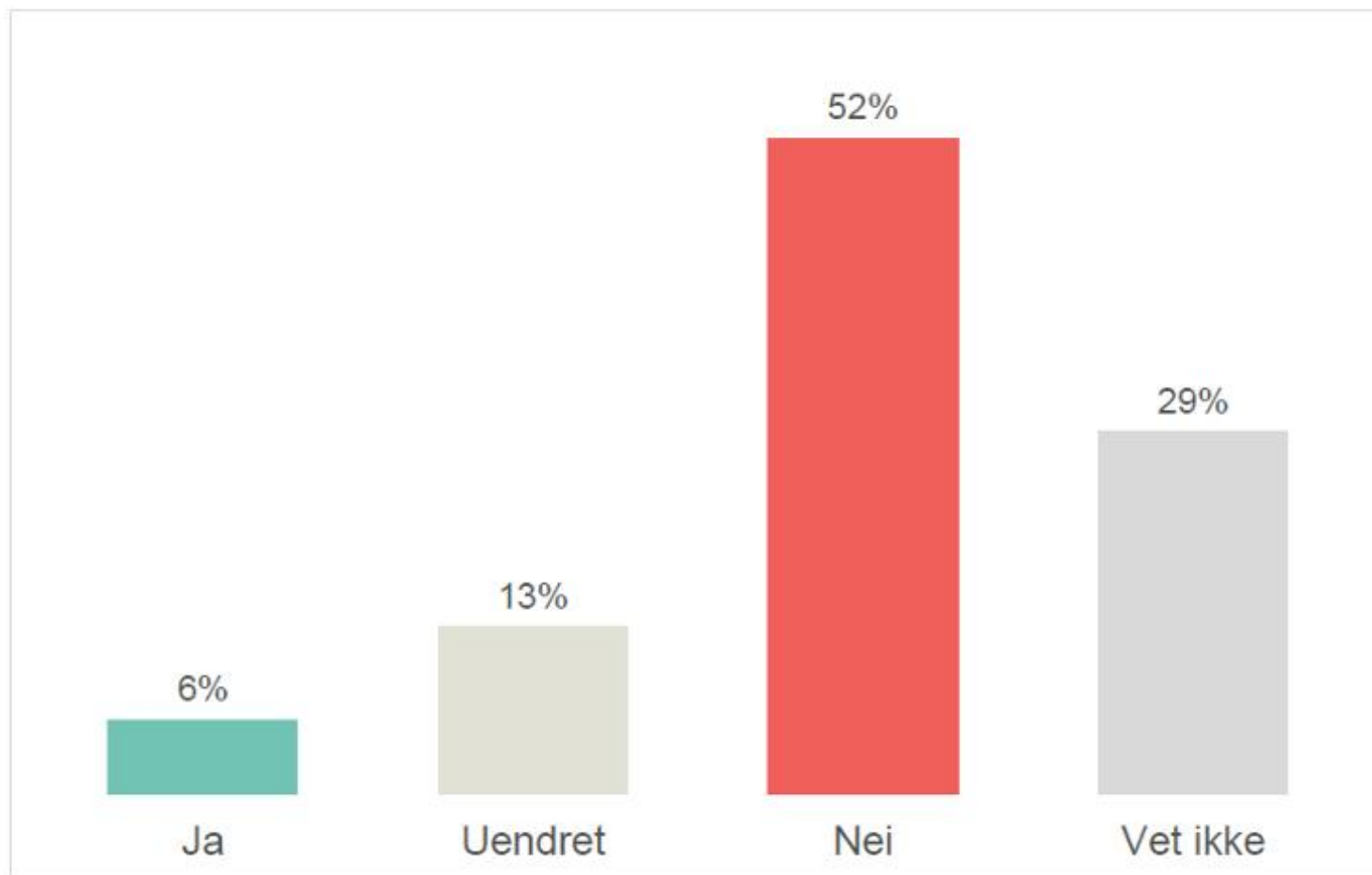
n= 346

? Har du brukt mindre bil enn du normalt ville gjort de siste månedene?

Tror du at du kommer til å fortsette å bruke mindre bil også fremover? (n=112)

Vurdering av trafikksituasjonen

- Et flertall av innbyggerne (52 %) opplever ikke at trafikksituasjonen til og fra Jeløy har bedret seg i løpet av perioden med forsterket busstilbud. Seks prosent sier ja, mens resten oppgir uendret, eller vet ikke.
- Blant de som disponerer bil, svarer 4 prosent ja, og 56 % nei.
- De som bor på Jeløya svarer i større grad nei enn de på fastlandet, som i større grad sier vet ikke.

Rapport fra Asplan Viak for Brakar og ØKT – 2023.

Forskjellen i generaliserte reisekostnader for kollektiv og bil er formidabelt (basert på undersøkelser i Buskerud).

Effekter av taksttiltak finansiert av bompengeforliket

Rapport fra Asplan Viak for Brakar og ØKT – 2023.

Konklusjon:

Asplan Viak finner begrenset effekt på antall kollektivreiser og nullvekstmålet, men en økning av kundetilfredsheten.

Erfaringer fra andre byområder er i stor grad tilsvarende som de resultatene vi kommer frem til.

Vi finner at alternativ bruk av midlene trolig ville gitt effekter på omtrent samme nivå. Dette skyldes trolig at bilen står svært sterkt i de aktuelle områdene, slik at positive kollektivtiltak ikke gir effekt uten at restriksjoner innføres på biltrafikken samtidig.

Effekter av taksttiltak finansiert av bompengeforliket

«Uten tiltak er kollektivtransporten 3 ganger dyrere enn bilalternativet. Dette gir et begrenset markedsgrunnlag og kan betegnes som en dårlig konkurranseflate på generelt nivå. Dette reflekteres i en relativt beskjeden kollektivandel i området på omkring 7 %.

Dersom man gjør kollektivtransporten gratis, vil fortsatt kollektivalternativet være dobbelt så dyrt som bilen. Ved doblet frekvens i hele Buskerudbyområdet, vil kollektivalternativet fortsatt være nesten 3 ganger dyrere enn bilen. Begge tiltakene er svært kostnadskrevenne, men ingen av dem gjør kollektivtransporten like konkurransedyktig som bil. Hvis man både gjør kollektivtransporten gratis og doubler frekvensen (et «supertilbud») vil fortsatt bilen være mer konkurransedyktig i gjennomsnitt, og kollektivalternativet er 80 % dyrere enn bilen.

Eksemplet ovenfor indikerer at potensialet for å flytte bilreiser over til kollektiv er svært krevende gitt den konkurransemessige situasjonen man står i.

En mer effektiv strategi for å oppnå nullvekstmålet vil trolig være å iverksette restriktive tiltak.»